

derne og her i København derved, at Socialdemokratiet gik fremad; saa maatte Venstre og de Konservative slaa sig sammen for at slaa os kommunalt, og saa lavede man noget, der hed Borgerliste, borgerlig Fællesliste, borgerlig Kommunalpolitik.

Det var et Misbrug af det danske Sprog. „Borgerlig“ i det danske Sprog er en udmærket Ting i mange Forbindelser. Det er Tilfældet med borgerlige i Modsætning til kirkelige Forhold; i Sammenstillingen kirkeligt og borgerligt Ægteskab er vi Tilhængere af det borgerlige Ægteskab, det fuldkomne borgerlige Ægteskab, som Venstre altid var det i gamle Dage. Borgerlig bruges i Modsætning til adelig — der er vi Modstandere af Adelsprivilegier, og naar borgerligt staar i Modsætning til militært, er vi Tilhængere af borgerligt Styre i Modsætning til al Slags Militarisme. Borgerlighed! Som det ærede Medlem Hr. Rode meget rigtigt sagde: Bønder, Husmænd, Borgere og Arbejdere, vi er alle Borgere og Medborgere her i Landet. Det at tale om borgerligt Samarbejde som noget særligt er et Misbrug af Ordet. Men det er heller ikke rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen sagde i Gaar; han talte om de Partier, der ved Valget i 1920 støttede Regeringen, og han talte om den hidtil fulgte borgerlige Politik.

Her vil jeg gerne, hvis man vil skænke mig en lille Smule Opmærksomhed — det skal ikke vare saa forfærdelig længe —, tale lidt om Valgene i 1920, og hvad de i Virkeligheden betød. Man taler nu om de Partier, hvis Medlemmer er valgt paa at støtte den nuværende Regering. Det er en fuldkommen Misforstaaelse af, hvad der skete ved Valgene i 1920. Denne Regering kendtes ikke ved Valgene i 1920. Nej, hvad der skete i 1920, var Resultatet af en Række Bevægelser og Stemninger og Strømninger i Befolkningen. Det var for det første Resultatet af en vis Reaktion mod en langvarig Reformperiode. Jeg hørte nok nu, at det ærede Medlem Hr. Martin Hansen vilde paastaa, at de to Love Invalideloven og Aldersrenteloven langt stillede i Skygge, hvad der var gennemført under det radikalt-socialdemokratiske Regime i de 7 Aar 1913—1920. Det er rigtignok en ganske overordentlig gal Fremstilling. For der skete netop i de 7 Aar en saa rivende, en saa mangfoldig Reformudvikling: Gennemførelsen af Grundlov, Retsplejelov, Ulykkesforsikringslov og andre sociale Love, Prisregulering o. s. v.,

o. s. v., endvidere gennemgribende Jordreformer, kort sagt en saadan Række store og gennemgribende Reforme, at der, som det kan ske, kom en vis konservativ Reaktion, en vis Trang til en Hvileperiode. Saadan gaar det ofte.

Det var den ene af Aarsagerne. Og saa var der gennem Reguleringspolitikken, som havde været ganske nødvendig under Krigen og lige efter Krigen, skabt en vis Irritation hos visse Mennesker eller visse Befolkningslag, der følte sig generet af disse Baand og Indskrænkninger og Restriktioner. Saa var der en vis Frygt for og Uvillie imod, at de socialdemokratiske Tanker skulde blive for stærke. Saa var der en stærk Trang i visse Venstrekredse og blandt Venstres Ledere til Revanche, til nu atter at komme til, nu havde det varet saa længe. Da det ærede Medlem Hr. J. C. Christensen i 1913 styrtede det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen, troede man, at den radikale Styrelse vilde blive en lille Jagttrubber, at det vilde blive en lille kortvarig Episode. At denne varede i 7 Aar, irriterede mere og mere. Man vilde have Revanche, man vilde til Magten, lige meget hvilke Midler der skal bruges dertil.

Men saa kom sidst og ikke mindst de nationale Stemninger, den ideologiske Bevægelse, som misbrugtes, saaledes som det ærede Medlem Hr. Rode saa træfende har skildret det, og som løb ud i denne ganske forrykte Internationaliseringsplan, om hvilken vi nu læser i det, der er offentliggjort. Planen var bl. a. at oprette en international Stat, en Flensborgstat, hvis Forfatning skulde være saaledes, at Tyske og Danske skulde have lige mange Repræsentanter i Rigsdagen og Regeringen, saa vilde Kampen mellem Danske og Tyske undgaas, saa vilde ingen prøve paa at faa Overtaget, thi Forholdet skulde paa Forhaand være slaaet fast. Et saadant naivt Fusentasteri, noget saa fuldkomne fantastisk og forrykt og naivt har det nuværende Ministeriums Chef virkelig gjort sig medansvarlig for. Det er forfærdelig at tænke sig, at den Mand, som har skrevet 5. Juni-Grundlovens Historie, at den kundskabsrige Mand, han er og altid roses for at være, i Praksis har kunnet være med til noget saadant. Men, som det ofte er sagt og med Rette, eet er at skrive Historie, et andet er at gøre Historie; en dygtig Historieskriver bliver ofte en slet Politiker.

Det var det, som skabte Valget, disse sammenløbende forskellige Bevægelser, Stemninger og Strømninger. Men det var